

#HRSav
aitėLiet
uva

DARBO KODEKSAS IR SAŽINĖ? Plona riba tarp įstatymo ir moralės

Advokatas dr. Tomas Bagdanskis
2018

Prie ko čia moralė?

- ▶ Apie vertybių svarbą:
- ▶ 1. Jei nori keistis, pokyčiai susiję su suvokimo įpročių arba vertybių pakeitimu (mindset change).
- ▶ 2. Sveikas žmogus turi ribas (tas ribas apibrėžia vertybės).

Prie ko čia moralė?

- ▶ 3. Be vidinio emocinio balso (vertybių), nepriimsi svarbių sprendimų, nes priimant sprendimus reikia rinktis.
- ▶ 4. Tiek lyderystė, tiek įtikinanti reklama paprastai susijusi su vertybėmis.
- ▶ 5. Pagrindinė tiek asmeninės kompetencijos, tiek organizacijos sėkmės sudedamoji dalis – požiūris (vertybės).

Dan Ariely – „Nuspėjamai iracionalūs“

- ▶ Atsiradus palankiai progai sukčiauja daugelis sąžiningų žmonių.
 - ▶ Vidinė sąžiningumo kontrolė įsijungia tada, kai mąstome apie didelius nusižengimus.
 - ▶ Kai mūsų moraliniai interesai ima prieštarauti finansiniams, esame linkę iškreipti realybę, kad ji atitiktų savanaudiškus poreikius.
- Susidūrus socialinėms ir rinkos normoms nugali rinkos normos.

#1 klausimas

Ką mes atstovaujame:

save ar savo vaidmenį?

Kaip ir dėl ko mes atstovaujame?

Įstatymas: privalai vykdyti įstatymus ir/ar pareiginius nuostatus, būti lojalus darbdaviui.

#1 klausimas

Atleisdamas mane iš darbo, UAB „...“ direktorius man pagrasino, kad nesikreipčiau į teismą, kadangi jis pažįsta advokatą Tomą Bagdanskį, kuris mane sunaikins teisme ir aš „visą gyvenimą“ busiu skolingas direktoriui už šio advokato, ar jo draugų paslaugas.

Visi darbdavio įsakymai dėl man skiriamų nuobaudų prieštarauja

Motyvacija - kompetencija

- ▶ O motyvacijos (1) **motyvacija (2)**, ar nedaro motyvacijos (1) **ne kompetencija?**
- ▶ Nevairuok išgėręs (1)! **Alų išpilsi (2)!**

#2 klausimas

Koks mūsų požiūris į **mokamą/gaunamą algos dydį?**

DK garantuoja daugiau nei MMA už kvalifikuotą darbą.

Todėl direktorius ir kiti gauna MMA plus 10 eur...

#2 klausimas

- ▶ **Galvojate lengva dalintis**, kai Lietuvoje socialinė aplinka labiau vertina namą, butą pajūryje, butą Kipre, sodybą, BMW ir išlaidavimą nei dalinimąsi, įskaitant pačių darbuotojų nuomonę.
- ▶ Rekomendacija: filmas „Medžioklė“ apie visuomenės toleranciją.

#3 klausimas

Kas mus saugo: iliuzija ar tikrovė?

DK gina nuo diskriminacijos ir mobingo:

jei tik supranti, kas yra mobingas ir diskriminacija...

Virtualūs vaidmenys keičia realybę.

Placebo gydo.

Todėl ir DK **(neveikiančios normos) mus saugo, jei galvojame, kad saugo** arba

DK nesaugo, jei manote, kad nesaugo!

#4 klausimas

Siekiame gerų darbo sąlygų/**atmosferos** darbe?

DK garantuoja lygybę ir žemą streso lygį...

Nesuvoktos tiesos momentai: žmogus jaučiasi senesnis, kai nėra suradęs savęs;

Dirbdamas atviroje erdvėje su kolegomis pradeda dažniau bendrauti el. paštu;

Jaučiasi geresnis nei vidurkis.

#4 klausimas

Gydymas:

svarbu ne tik medicininiai **poreikiai, bet ir psichologiniai.**

Bent IŠKLAUSYKITE (nebūtinai išgirskite...) MANE!

Pagal statistiką: laukiantys eilėje gydytojo turi 3 klausimus, o paklausia 1.5 klausimo.

#5 klausimas

Tai, kas yra teisėta, yra teisinga?

DK: negalima nutraukti darbo santykių su darbuotojų atstovais, kol vyksta ginčas.

Kada nesinaudosite šita norma, jei Jus ketina atleisti?

PS: neužsisakinėkite kanapių iš užsienio....

#6 klausimas

Turėti darbą ar neturėti?

Įstatymai: nustato priemones nedarbui mažinti ir pasekmėms švelninti. Dirbantys laimingesni!

Pasaulio statistika rodo, kad 4–5% darbingo amžiaus žmonių apskritai nėra suinteresuoti dirbti.

DARYKITE GERĄ: prisidėkite prie laimės ekonomikos: priimkite į darbą darbe nedirbančius...

#7 klausimas

Mes dirbame gerai?

DK: DU už broką dėl darbuotojo kaltės nemokamas.

Moment of truth: „Taip, dirbau blogai, sutinku gražinti dalį algos“.

Kada taip buvo su mumis, kada taip pasakėme?

#7 klausimas

„salary.com“ atliekamo tyrimo duomenimis, pernai 89% apklaustų darbuotojų nurodė dalį darbo laiko skiriantys užsiėmimams, nesusijusiems su darbo užduotimis.

62% visų respondentų nurodė, kad per dieną ne darbo reikalams jie skiria iki valandos.

Atliekant tyrimą buvo apklausti per 750 viešojo ir privataus sektoriaus darbuotojų.

#8 klausimas

- ▶ **Ar verta pažeidinėti įstatymus?**
- ▶ Per varžybas teisėjai vidutiniškai skiria po 30 baudų. Visada.
- ▶ Ar prasižengsi 30 ar 80 kartų, jie vis tiek sušvilps tiek pat.
- ▶ Tad labiau apsimoka padaryti daugiau baudų.

#8 klausimas

- ▶ Sąmoningai darydami teisės pažeidimus galime išlošti daugiau, nes:
- ▶ Vieni bijos kreiptis į DGK ar teismą;
- ▶ Kiti neturės pinigų bylinėtis;
- ▶ Nenorės ilgo proceso;
- ▶ Kt.

#9 klausimas

Labai pasitikiu ir mums tikrai rūpi, bet?

BDAR: Jūs saugūs.

„American Management Association“ atlikto tyrimo duomenimis:

66% JAV bendrovių stebi, kokiuose tinklalapiuose lankosi jų darbuotojai;

43% skaito darbuotojų elektroninę korespondenciją.

#9 klausimas

Statistika rodo, kad tik 4 proc. skundų yra išsakoma tiesiai, o 96 proc. nepatenkintų klientų tiesiog išeina ir nebegrižta.

Dažniausiai žmonės savo nuomonės neišsako todėl, **kad galvoja, jog į ją nebus atkreiptas dėmesys. NEBUS IŠGIRSTAS.**

#10 klausimas

Kada uždirbsime **ties, kad dalintumėmės?**

DK: premija yra/gali būti darbo užmokesčio dalis.

Kai uždirbsime „šiek tiek daugiau“...

Principas: „Dovanoju Tau viską, kol esi čia...“

#11 klausimas

Ar daugiau uždirbame/SUKURIAME VERTĖS, jei **TIESIOG esame pasitikintys ir iškalbūs?**

DK: darbo užmokestis yra atlygis už darbą.

„**High confidence more than doubles** a candidate's chances of being chosen as CEO, but provides no advantage in performance on the job. In other words, what makes candidates look good to boards has little connection to what makes them succeed in the role.“

#11 klausimas

The image features two book covers on the left. The first is 'THE WISDOM OF PSYCHOPATHS' by Kevin Dutton, with a white cover and a portrait of a man. The second is a red cover with a small figure and the same title. On the right, a person in a black hooded garment and a black mask with eye cutouts looks intensely at the camera. The text 'ARE YOU A PSYCHOPATH?' is written in white, hand-drawn letters across the bottom of the image.

1. Aukščiausio lygmens vadovų
2. Teisininkų
3. Dirbančiųjų žiniasklaidoje (televizijoje ir radijuje)

ARE YOU A PSYCHOPATH?

#12 klausimas

Privertė pasirašyti?

DK: darbo sutartis yra sudaroma laisva valia.

- ▶ Apeliantas, kaip minėta, įrodinėja, jog Darbo sutarties 7 punktu numatytas 50 proc. dienpinigių mokėjimas netinka tikrosios šalių valios dvejomis aplinkybėmis: 1) pirmas sutarties lapas buvo pakeistas, 2) tarp šalių egzistavo **žodinis susitarimas** dėl 60 eurų už komandiruotės dieną mokėjimo.

#12 klausimas

- ▶ Viena vertus, pats apeliantas nurodė, kad tai, kas parašyta sutartyje, jis pamatė tik pradėjus ginčą teisme. Tai reiškia, kad pats apeliantas **buvo nepakankamai atidus ir nesirūpino savo darbinėmis teisėmis ir pareigomis.**
- ▶ Darbo sutarties sudarymas rašytine forma būtent yra numatytas tam, kad ateityje būtų išvengta ginčų, todėl negalima pripažinti, kad apelianto lūkesčių neatitinkantis darbo sutarties tekstas buvo pakeistas.

#13 klausimas

Kieno nuosavybė **asmens žinios ir įgūdžiai?**

LAT: Informacija, kurią įmonės darbuotojai turi laikyti **konfidencialia**, tačiau tokia informacija, **kai su ja yra susipažįstama, tampa neatsiejama jų gebėjimų, įgūdžių bei žinių dalimi** (pvz., **įmonėje taikoma geroji praktika, vadybos metodai, darbo su klientais metodai, derybų vedimo būdai ir kt.**). Todėl darbuotojai privalo laikytis pareigos saugoti tokio pobūdžio informaciją **tik tol, kol dirba įmonėje, kurioje ją sužinojo.** Pasibaigus darbo santykiams, buvę darbuotojai gali be jokių apribojimų naudoti gautą aptariamą rūšies informaciją savo naudai ir interesais.

#13 klausimas

- ▶ Toks tada klausimas:
- ▶ Ar ne per greitai pamirštame kokią vertę galėjome sukurti prieš įsidarbindami...

#14 klausimas

Svarbiausia – **vertybės?**

DK: apibrėžtumas, lūkesčiai, lygybė, teisingumas.

#14 klausimas

Vertybė lygybė?

Statistikos departamento duomenimis, praėjusiais metais moterų atlyginimas Lietuvoje buvo 13,4 proc. mažesnis nei vyrų.

Vertybė žmogus, kai jis problema?

Žmogus, nes ne žmogus problema!

Anot Daniel J. Madison (2005), tik 15% kylančių problemų, yra susijusios su žmonėmis.

Likę 85% yra susiję su kitais 3 elementais (kontrolė, struktūra, procesai), kur didžiausias vaidmuo atitenka procesams.

Kokia didžiausia vertybė?

- ▶ **Vertybių vertybė:** nesvarbu kokios spalvos Bentley, svarbu, kad geras žmogus būtų!?
- ▶ **Nuoseklumas/vientisumas – t.y. vertybių laikymasis.**

#15 klausimas

Mes ieškome **tiesos ir teisingumo?**

DK: garantuoja teisingumą.

Teisingumas yra santykinė, o ne absoliuti kategorija. **Čia ne fizika ar matematika, gal net labiau panašu į šeimą?**

Siunčiu užuojautą TF pirmakursiams...

#15 klausimas

- ▶ Santykinė tiesa: darbuotojo nekritikuoju ir nereikalauju daugiau, nes įskaudinsiu ARBA leidžiu ir toliau jam kenkti organizacijai ir kitiems. KURIS “ARBA”, kur RIBA?
- ▶ Santykinė tiesa: objektyvu ARBA objektyvu, kas yra subjektyviai nusprendžiama. KURIS “ARBA”, RIBA?

#15 klausimas

Įmonė: tikslo ir/ar santykių grupė?

IR/IR ribos:...IR/IR pasaulis...

Žmogus turi atitikti organizacijos vertybes.

Vertybės egzistuoja, jei jų laikomasi. Jas kuria tie patys žmonės. Uždaras ratas.

TAI ĮSTATYMAS AR MORALĖ?

- ▶ You cannot get sick enough to help sick people get better.
- ▶ You cannot get poor enough to help poor people thrive.
- ▶ VADINASI, PRISIIMK ATSAKOMYBĘ!
- ▶ **VADINASI, VEIK PAGAL MORALĘ IR VADOVAUKIS „žmogiškumu”?**

Esminis klausimas:

- ▶ **Bet kam taip sudėtingai?**

Atsakymas:

Juk yra naujas DK!

Ačiū už dėmesį!

Dr. Tomas Bagdanskis

Vadovaujantis partneris, advokatas

Tel: +370 659 844 63

El. paštas: tomas.bagdanskis@ilaw.legal

Konstitucijos pr. 7, verslo centras „Europa“, 24 aukštas, 09308 Vilnius

Tel.: +370 5 24 876 70

Faks.: +370 5 24 876 71

El. p.: info@ilaw.legal

www.ilaw.legal

www.ilaw.legal

#HRSavaiteLietuva